

UPUTSTVO ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

- klaonice peradi -

SADRŽAJ:

I. UVOD

II. OPĆA PRAVILA

1. Zaštitna odjeća , obuća i specijalna zaštitna sredstva
2. Priprema alata i strojeva
3. Kretanja radnika
4. Sanacija pogona
5. Protupožarna zaštita
6. Priprema radnih uvjeta
7. Dnevni odmori

III. SPECIFIČNA ZAŠTITA

1. Vješanje peradi
2. Prva linija (omamljivanje, klanje šurenje)
3. Evisceracija
4. Rad s cirkulamim nožem
5. Rashladni sistem
6. Ambalaža
7. Upozorenje radnicima

I. UVOD

Bez obzira na nivo tehničke opremljenosti i tehnoloških rješenja svaka klaonica, zbog svojih specifičnosti, predstavlja opasnost za uposlene radnike.

Oštri alati, rotirajući strojevi, toplo-hladni režimi klimatizacije, visoka vlažnost, skliski podovi zbog masnoće i vode, visinske razlike građevinskih nivoa, električne instalacije i priključci, mogućnost infekcije, samo su dio opasnosti koje neprestano vrebaju. Stoga, svi radnici moraju biti upoznati s opasnostima.

Prilikom zapošljavanja novi radnici trebaju proći fazu edukacije kroz koju će se upoznati s prisutnim opasnostima, ali i s tehnikom rada i ponašanjem kojim će se izbjeći te opasnosti. Važno je proučiti svaki stroj, pojedine pa i najbanalnije radne operacije, a najvažnije je naučiti pravilno tehnološko izvođenje radnih operacija. To je najbolja samozaštita.

Svaki radnik mora znati što je ispravno, a što je i zašto neispravno. Na kraju faze edukacije poslodavac je dužan izvršiti testiranje radnikovih teoretskih i praktičnih znanja i to na neki način dokumentirati.

II. OPĆA PRAVILA

1. Zaštitna odjeća, obuća i specijalna zaštitna sredstva

- dvodijelno radno odijelo, mrežica za kosu, kapa, gumena pregača, rukavice, gumene čizme s protukliznim đonom su standardna oprema svakog klaoničara. Dvodijelno radno odijelo (farmer odijelo) je bolje od kute, jer štiti i noge, a manja je opasnost da je zakači za rotirajuće strojeve.
- kosa uvijek treba biti skupljena mrežicom, jer osim higijenske važnosti mrežica štiti kosu od zahvaćanja rotirajućim strojevima (npr. stroj za čišćenje želudaca).
- rukavice (gumene) štite ruke od vlage, infekcije, hladnoće i posjekotina (oštri alati i strojevi, rubovi kartonske ambalaže, pileće kosti).
- gumene čizme štite nas od obilne vlage i hladnoće (uvijek 1-2 broja veće tako da u njih stanu tople sokne), a guma dobro prijanja uz podlogu i sprečava padove. Uz to po klaoničkim prostorijama treba hodati pažljivo, ne skakati i trčati, jer su podovi zbog masnoća i vlažnosti izuzetno skliski.
- čelične rukavice i pregača koriste se obvezno kod svih operacija sječenja (klanje, odsijecanje vratne kože, rasijecanje mesa običnim ili cirkularnim nožem).

Uz gore navedeno u klaonici vrijede slijedeća pravila:

- ne unositi hranu,
- obvezno prati ruke prije jela i pića kako bi se izbjegla infekcija radnika možebitnim infektom na pilićima,
- prije ulaza na radno mjesto skinuti prstenje, lančiće, satove i drugi nakit s ruku.

2. Priprema alata i strojeva

Pripremu strojeva i alata za rad moraju obavljati isključivo stručne osobe kvalificirane za taj posao. To znači da se strojevi i alati trebaju redovito servisirati i održavati, a prije svakog uključivanja, tj. početka rada mora se obaviti njihova kontrola. Isto tako potrebno je mijenjati istrošene dijelove kako bi stroj radio ispravno i sigurno. Posebno je važno provjeriti sve vijke i zaštitne poklopce strojeva, naročito onih koji se rastavljaju prije sanacije. Noževi, obični i cirkularnim, moraju biti uvijek oštri i bez oštećenja sječiva.

Posebice je važno obratiti pažnju na vodu otpornost i intaktnost električnih instalacija, priključaka, prekidača (zatvoreni razvodni ormarići, utičnice, rasvjetna tijela). Svaki stroj mora imati oznaku opasnosti (naljepnica sa slikovitim i tekstualnim objašnjenjem u visini očiju). Isto se odnosi na vrata prostorija u kojima su energetska postrojenja (električna, rashladna, toplinska). Radnici će se u toku obuke upoznati s glavnim tehničkim karakteristikama pojedinog stroja i što je najvažnije, načinom njegovog najbržeg zaustavljanja, posebno ako postoji mikro prekidač. Svi strojevi moraju biti uzemljeni, a znak je žuto-zelena traka za uzemljenje. Električne instalacije nikada ne smiju biti na podu.

3. Kretanja radnika

- a) podovi se svakodnevno, po završenom poslu, saniraju i tako se smanjuje njihova kliznost. Nepoželjno je na podovima odlagati ambalažu, krpe, spužve, kante i ostalo,
- b) obzirom da su klaonički poslovi specijalističke naravi, kretanje ljudi ograničavana njihovo radno okruženje i to iz više razloga. Nije potrebno naglašavati važnost poštivanja preventivno-sanitarnih postulata, već se ograničiti na moment samozaštite. Tako npr. djelatnici sa tople obrade (evisceracije) ne smiju ići u hladnjaču jer postoji opasnost prehlade. Osim toga uposlenici se najbolje snalaze u svojem okruženju i tu najbolje reagiraju na eventualnu opasnost.
- c) Nužno je da su sve stepenice zaštićene rukohvatima, a uzvišenja ogradama, kako bi se spriječio pad.
- d) Monotoni, konstantni zvukovi strojeva, a jednako tako i njihove rotacije izazivaju kod osjetljivih takozvani »hipnotizirajući efekt« i vrtoglavice te mogućnost pada i ranjavanja kod pada. Takvi slučajevi su nerijetki i važno je da osjetljive osobe na te probleme upozore poslodavca, kako bi ih on rasporedio na druge poslove.

4. Sanacija pogona

Sanacija pogona je svakodnevni posao koji se odvija po završetku klaoničkog ciklusa. Sanacija mora biti temeljita, to znači detaljno čišćenje, pranje dezinfekcija, a često i dezinfekcija. Da bi mogla kvalitetno obavljati potrebno je rastavljati strojeve (šurionik, čupač, stroj za želuce), dizati rešetke s kanala, prati zidove, lire. Posebice je važno uz temeljitu sanaciju paziti na zaštitu električnih dijelova strojeva i instalacija te na pravilno sklapanje dijelova strojeva, rešetki podova i ostalih elemenata. Uvijek na kraju sanacije treba provjeriti pritegnutost zavrtnja, zatvorenost poklopca, sjedanje rešetki u utore, položaj sita i štitnika kako ne bi došlo do oštećenja strojeva prilikom puštanja u rad ili još gore povrede radnika zbog nepravilnog sklapanja opreme. Prilikom pripreme dezinficijensa treba imati ograničene posude s pripremljenom koncentracijom dezinfekcijskog sredstva koju priprema ovlaštena služba za obavljanje takvih poslova.

5. Zaštita od požara

Protupožarna zaštita u objektima je decidirano propisana isto kao i obveza nabave protupožarnih aparata i njihovog instaliranja u pogonu, te redovita kontrola i servis istih. Zbog specifičnosti protupožarne zaštite uputno je angažirati stručnu osobu koja će provesti kratku obuku radnika uz praktičnu demonstraciju primjene raznih protupožarnih aparata u zavisnosti od zapaljenog supstrata.

U svim prostorijama klaonice zabranjeno je pušenje.

6. Priprema radnih uvjeta

Radniku treba omogućiti što ugodnije obavljanje radnih operacija. Tu treba voditi brigu o rasvjeti, temperaturi, vlažnosti i strujanju zraka, intenzitetu buke. Ako postoje za to uvjeti, većinu poslova treba raditi u sjedećem položaju. Važan moment je i visina radnih stolova zbog što manjeg opterećenja loko motornih organa.

Većina poslova u klaonicama je linijske naravi, pa stoga radnici moraju imati dovoljan međusobni razmak posebice kad rade s noževima, škarama ili sličnim ručnim alatima, kako ne bi došlo do međusobnog ranjavanja.

7. Dnevni odmori

Zbog specifičnosti posla i ambijentalnih uvjeta preporučuje se uz glavnu pauzu (30 minuta) još dva do tri odmora po desetak minuta.

SPECIFIČNA ZAŠTITA

1. Vješanje peradi

Prostor u koji ulazi kamion s utovarenim pilićima (utovarna rampa), zimi treba zatvarati zbog zaštite od hladnoće i tada motor vozila mora biti isključen. Radnici zimi trebaju biti dodatno zaštićeni toplom odjećom. Kamion mora biti svojim zadnjim krajem tako parkiran da između njega i betonske "rampe" nema prostora, kako u njega ne bi upala noga radnika.

Prilikom manipulacije sanducima s pilićima, zbog njihove težine sve poslove treba raditi u parovima.

Zbog velike zagađenosti zraka perjem i prašinom poželjno je da radnici na nosu i ustima nose jednokratne zaštitne pamučne maske.

2. Prva linija (omamljivanje, klanje šurenje)

Tu uglavnom vrijede opća pravila nabrojana ranije. Ni u kom slučaju ne gurati ruke u čupač da bi se eventualno izvadilo zaglavljeno pile. Svi kanali za odvod vode i klaoničkog otpada moraju biti dobro zatvoreni rešetkom.

3. Evisceracija

Na malom prostoru veliki broj radnika upotrebljava noževe, škare, aparat za čišćenje utrobe i drugi potreban pribor za rad, pa postoji opasnost od posjekotina. Nožem rezati tako da se sječivo gura od sebe prema lirama, a ne prema drugom radniku. Koristiti rukavice!

Ako se mora hodati s nožem, držati ga labavo uz nogu, s vrškom okrenutim dolje!

4. Rad s cirkularnim nožem

Uvijek sjediti prilikom rada s tim strojem jer pad ili posrnuće mogu biti fatalni. Također koristiti preklop s gornje strane jer se tako smanjuje rezna površina. Stroj mora biti smješten u kutu rasjekaone tako da je frekvencija ljudi što manja kako bi se izbjeglo slučajno guranje ili pad na stroj.

5. Rashladni sistem

U protočni tunel ili rashladne komore ulaziti samo kad je ventilacija isključena i na kraće vrijeme.

Ako vrata nemaju sigurnosni sistem tada se moraju ugraditi svjetlosni alarm (ČOVJEK U HLADNJAKU). Prilikom dizanja punih kutija s pilićima, ne dizati od jednom više od jedne kutije.

6. Ambalaža

Kartonska ambalaža je lakozapaljiva, a zbog svoje voluminoznosti vrlo nespretna za rukovanje i uz to oštih rubova. Prilikom manipulacije ambalažom uvijek biti oprezan, a naročito prilikom njenog spuštanja iz skladišta u pogon.

7. Upozorenje radnicima

Radnici najbolje zapažaju nepravilnosti na strojevima i okolini. Jednostavnije mogu odmah otkloniti, a one nepravilnosti vezane za stručni popravak odmah prijaviti Poslodavcu i upozoriti suradnike kako bi se izbjegla nezgoda.

Uvijek se držite poslovice: Opreza nikad dosta!

8. Upute za pranje i čišćenje tehnološke linije:

LINIJA ZA KLANJE PERADI: Proizvođač «Lohman – mefam»